

PETER EJEMYR om

nyttan av Ricki Lake

Jag ska aldrig mer gnälla på skräp-TV! Inte ett ljud skall passera mina läppar ens om Femman visar toalettscener från Big Brother. Inte ens när fjärrkontrollen råkar stanna på Ricki Lake.

VAD ÄR BRA MED DOKUSÅPOR och talkshows? Inte mycket. Men de är tittarmagneter i de kanaler som driver fram utvecklingen av ett mer diversifierat TV-utbud.

Vilken TV-distributör skulle subventionera ett parabolpaket om utbudet endast bestod av CNN, Discovery och klassisk musik? Vem skulle distribuera hundra tusen digitala dekodrar om de endast hade BBC, National Geographics och K-World att dekodra?

Självfallet ingen. Det är skräp-TV, dokusåpor och talkshows som indirekt ge oss ett TV-landskap där nyheter, samhällsanalys, vetenskap och kultur kommer till oss.

MÅNGA SVENSKAR har numera CNN och BBC i kanalutbudet. Rätt få är hänvisade till internationella nyheter filtrerade genom svenska journalister.

Att detta är viktigt visades med allt annat än önskvärd tydlighet i samband med det amerikanska presidentvalet och dess efterspel under november och december förra året.

Jag har vänner som "fastnar" framför dokusåpor. Själv har jag ibland svårt att missa ett avsnitt av Robinson. Med den läggningen och samtidigt ett visst intresse för det politiska spelet och för konstitutionella frågor, "fastnade" jag självklart i den ultimata dokusåpa som presidentvalets efterspel bjöd TV-tittare.

Sitter man klistrad kväll efter kväll för att följa en storys utveckling och har en hyggligt ergonomisk fjärrkontroll är det ganska lätt att jämföra kvaliteten i rapporter och analyser i de olika kanalerna.

Slutsatsen är både beklämmande och skrämmande. Ni kommer väl ihåg det gamla talesättet: så snart man vet någonting om det som står i tidningen så visar det sig att det är fel. Och, föga överraskande kanske, visar sig samma fenomen även när det gäller utrikesnyheter i TV.

Svensk TVs rapportering av det amerikanska presidentvalet var under all kritik.

Mest uppseendeväckande är förstås faktafele, den inte ovanliga sammanblandningen av den federala högsta domstolen och delstatens högsta domstol, beskrivningar av elektorskollegiets roll som inte ens träffar

tavlan och en närmast total brist på insikt kring vilken roll såväl delstatens kongress som den federala kongressen spelade och kunde komma att spela i processen.

DET ÄR INGEN ÖVERDRIFT att säga att den TV-tittare som var begränsad till Aktuellt, Rapport och Nyheterna, knappast hade en chans att få en rättvisande överblick över vad som egentligen hände i Florida mellan valdagen den 7 november och den 13 december när Al Gore erkände sig besegrad.

Att rapporteringen hade en kraftig slagsida till förmån för Al Gore är knappast förvånande. Den svenska journalistkårens partisympatier ligger rejält till vänster om valmanskårens. Och slutspelet i det amerikanska presidentvalet var i mångt och mycket ett spel om hur den egna och motståndarens argument skulle framställas i media.

Mot slutet fokuserades mycket av kontroversen kring ett antal tio tusen röster i Broward, Miami-Dade och Palm Beach, vilka den automatiska röst-räkningen hade klassificerat som ogiltiga. I demokraternas retorik hade dessa röster aldrig räknats, enligt republikanerna hade de räknats flera gånger om.

CNN var mycket försiktiga med att inte använda endera sidans språkbruk. Efter ett snabbt tryck på fjärrkontrollen kunde man dock höra de svenska utrikeskorrespondenterna meddela att George W Bush vunnit "trots att alla röster i Florida inte räknats".

Säga vad man vill om CNN, men det faktum att kanalen finns i vart och vartannat svenskt hem gör att vi numera inte är begränsade till de svenska kanalernas utrikesrapportering för att få en någorlunda rättvisande bild av världen omkring oss.

Och tycka vad man vill om Ricki Lake, men nästa gång ni råkar klicka fram spektaklet, känn ändå en tacksamhet. Utan den typen av program skulle vi fortfarande få nöja oss med ettan, tvåan och fyran.

Peter Ejemyr (peter.ejemyr@askus.se) är kommunikationskonsult.

